

**Obchody
Światowego Dnia Żywności 2026**

„Wprowadzaj innowacje dziś. Dbaj o jutro.”

Warszawa, 16 października 2026 roku

**„Każdy plon jest owocem tego,
co zostało zasiane wcześniej...”**

“Każdy przełom jest wynikiem wykorzystania wiedzy,
zarówno tradycyjnej, jak i współczesnej...”

“Kiedy innowacje docierają do ludzi, plony przyszłości
mogą zapuścić korzenie...”

IJHARS wobec wyzwań bezpieczeństwa i jakości żywności: współpraca międzynarodowa, krajowa i regionalna

Marzena Chacińska

Dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej IJHARS

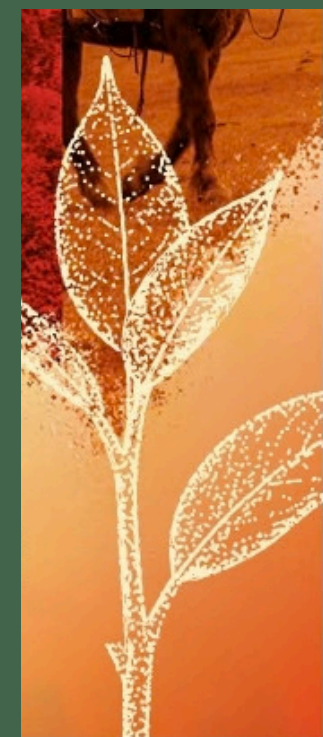
Punkt Kontaktowy Komisji Kodesu Żywnościowego FAO/WHO dla Polski

Światowy Dzień Żywności

obchodzony jest 16 października w ponad 150 krajach
z inicjatywy FAO – Organizacji Narodów Zjednoczonych
do spraw Wyżywienia i Rolnictwa.

Jego celem jest zwiększanie świadomości problemu głodu
na świecie oraz inspirowanie do działań na rzecz przyszłości żywności,
ludzi i naszej planety.

**Świat produkuje już dziś
wystarczającą ilość żywności,
aby wyżywić wszystkich ludzi...**

**...jednak 645 milionów osób nadal cierpi z powodu głodu,
a 2,69 miliarda nie stać na zdrową dietę.**

W obliczu konfliktów zbrojnych, niestabilności gospodarczej oraz wstrząsów związanych ze zmianą klimatu, które wywierają coraz większą presję na systemy rolno-spożywcze, kluczowym wyzwaniem pozostaje zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do żywności, która jest przystępna cenowo, wartościowa pod względem odżywczym oraz stale osiągalna.

Światowy Dzień Żywności 2026 odbywa się pod hasłem

„Wprowadzaj innowacje dziś. Dbaj o jutro.”

To apel o wykorzystanie potencjału nauki, technologii i innowacji, w połączeniu z wiedzą tradycyjną, do budowania systemów żywnościowych i rolnych, które zaspokajają potrzeby żywieniowe ludzi obecnie, a jednocześnie chronią zasoby, od których będą zależeć przyszłe pokolenia.

„Wprowadzaj innowacje dziś. Dbaj o jutro.”

Innowacje to tworzenie nowych rozwiązań, to także wdrażanie ulepszonych rozwiązań, które różnią się od dotychczasowych i przynoszą określoną korzyść lub tworzą nową wartość.

Innowacje zmieniają sposób produkcji, przechowywania, transportu i wprowadzania żywności na rynek.

Łączą osiągnięcia nauki i technologii z wiedzą, doświadczeniem oraz pomysłowością rolników, rybaków, hodowców, a także inwestorów, decydentów i przedsiębiorców.

Rodzaje innowacji w sektorze rolno-spożywczym

Technologiczne

(rolnictwo precyzyjne GPS, drony, czujniki, sztuczna inteligencja i analiza danych, automatyzacja i robotyzacja produkcji, biotechnologia i nowe techniki hodowlane, inteligentne systemy nawadniania)

Produktowe

(żywność funkcjonalna i prozdrowotna, produkty wzbogacone o składniki odżywcze, alternatywne źródła białka, produkty o obniżonej zawartości soli, cukru i tłuszczu)

Procesowe

(ograniczanie strat i marnowania żywności, efektywniejsze wykorzystanie energii i wody, nowe technologie pakowania i przechowywania, cyfryzacja łańcucha dostaw)

Organizacyjne

(tworzenie klastrów i partnerstw producentów, krótkie łańcuchy dostaw, platformy współpracy między nauką a biznesem, nowe modele zarządzania gospodarstwem)

Rodzaje innowacji w sektorze rolno-spożywczym

Marketingowe

(sprzedaż bezpośrednia i e-commerce, systemy identyfikowalności produktów, wykorzystanie mediów społecznościowych, nowe metody znakowania i komunikacji z konsumentem)

Społeczne

(wspieranie małych gospodarstw rodzinnych, rozwój obszarów wiejskich, zwiększanie bezpieczeństwa żywnościowego, edukacja żywieniowa konsumentów)

Środowiskowe

(rolnictwo regeneratywne, gospodarka o obiegu zamkniętym, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, ochrona bioróżnorodności, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii)

Przekucie innowacji w realne rezultaty wymaga partnerstwa i inwestycji

Rządy państw – wspieranie badań, rozwój infrastruktury, tworzenie polityk sprzyjających odpowiedzialnemu wdrażaniu innowacji.

Sektor prywatny – kapitał, wzmacnianie łańcuchów dostaw, tworzenie miejsca pracy i rozwój rozwiązania dostępnych na szeroką skalę.

Instytucje naukowe i badawcze, organizacje producentów, społeczeństwo obywatelskie i cały system ONZ.

Transformacja systemów rolno-spożywczych wymaga
wspólnego działania wszystkich zainteresowanych stron.

Nowatorskie rozwiązania...

...połączone z tradycyjną wiedzą i podejściem sprzyjającym włączeniu społecznemu, mogą pomóc zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wystarczającej ilości zróżnicowanej, bezpiecznej i wartościowej żywności, przy jednoczesnej ochronie zasobów naszej planety dla przyszłych pokoleń.

Wielkie zmiany rodzą się z małych kroków...

...co robi świat?

...co robi Unia Europejska?

...co robi Polska?

...co robi IJHARS?

ŚWIAT

Inicjatywy Agencji ONZ i Banku Światowego

- **Global Network of Digital Agriculture Innovation Hubs (FAO):** światowa sieć hubów innowacji cyfrowych. Przyspiesza wdrażanie sztucznej inteligencji, narzędzi cyfrowych oraz automatyzacji w rolnictwie, wspierając w szczególności rolników w krajach rozwijających się.
- **Global Agriculture and Food Security Program (Bank Światowy):** wielostronna platforma, która mobilizuje miliardy dolarów na budowanie odporności klimatycznej małych gospodarstw rolnych w najuboższych regionach świata.
- **Fundusz Powierniczy FoodSystems 2030:** Wielostronny program mający na celu transformację systemów żywnościowych „od pola do stołu”. Finansuje wdrażanie cyfrowych strategii, modernizację łańcuchów wartości i reformowanie polityk rolnych w celu obniżenia emisji gazów cieplarnianych.

Ś W I A T

Komisja Kodeksu Żywnościowego „Bezpieczna żywność dla wszystkich”

Największa międzyrządowa organizacja
powołana w 1963 roku przez FAO i WHO
zajmująca się tematyką żywności oraz uczciwych praktyk
w międzynarodowym handlu produktami rolno-spożywczymi

Tworzy „**Kodeks Żywnościowy**” czyli zbiór norm,
wytycznych i kodeksów dobrych praktyk

KKŻ

Nowe kodeksy praktyki i wytyczne

- Kodeks praktyki w zakresie aflatoksyn w orzeszkach ziemnych
- Wytyczne dla bezpiecznego użycia i recyklingu wody w produkcji i przetwórstwie żywności
- Wytyczne dla ostrzegawczego znakowania alergenów – PAL
- Wytyczne dla stosowania zasad znakowania żywności w sytuacjach kryzysowych
- Zasad cyfryzacji krajowych systemów kontroli żywności

KKŻ

Nowe obszary do dyskusji i międzynarodowej standaryzacji

- Bezpieczeństwo nowych źródeł żywności i systemów produkcji
- Materiały do kontaktu z żywnością – mikroplastik, opakowania z recyklingu
- Rewizja zasad dotyczących identyfikowalności/śledzenia produktów jako narzędzia wykorzystywanego w systemie kontroli i certyfikacji żywności
- Norma dla olejów omega-3 otrzymywanych metodami mikrobiologicznymi
- Żywność wysokoprzetworzona (UPF)

UNIA EUROPEJSKA

- **Programy finansowania i wsparcia innowacji B+R** zmieniające łańcuchy dostaw (Horyzont Europa, EIT Food)
- **Kierunki technologiczne i produktowe** (nowa żywność, nowe techniki genomowe, fermentacja precyzyjna i biogospodarka)
- **Zrównoważony rozwój i gospodarka obiegu zamkniętego** (waloryzacja biomasy, promocja zrównoważonych opakowań)
- **Budowanie odporności i cyfryzacja łańcucha dostaw** (wdrażenie zintegrowanego unijnego systemu gotowości i reagowania na kryzysy dostaw, Simplification Omnibus)
- **Najnowsze Agendy Strategiczne UE:**
 - **Food 2040** (systemy żywnościowe, rybołówstwo i akwakultura)
 - **AgRI 2040** (rolnictwo, leśnictwo i obszary wiejskie)

UNIA EUROPEJSKA

Obszary działań Food 2040

Lokalne systemy żywnościowe

(rozwijanie rozwiązań dopasowanych do specyfiki regionów i społeczności)

Zdrowe i zrównoważone diety

(promowanie zdrowego żywienia i dywersyfikacji źródeł białka)

Efektywne gospodarowanie zasobami i zero zanieczyszczeń

(redukcja odpadów żywnościowych i cyrkularność)

Środowisko żywnościowe i wzmocnienie pozycji konsumenta

(edukacja konsumencka i przejrzystość rynku)

Skalowanie innowacji, modeli biznesowych i sprawiedliwych systemów

(pomoc w przejściu technologii z laboratoriów na rynek oraz sprawiedliwy podział zysków w łańcuchu wartości)

Żywność pochodzenia wodnego

(zrównoważony rozwój rybołówstwa i akwakultury)

Priorytety Food 2040

Konkurencyjność, startupy – wzmacnianie ekosystemu badań naukowych i innowacji (B+I) oraz wspieranie obiecujących projektów badawczych i innowacyjnych na drodze do wdrożenia i wprowadzenia na rynek.

Bezpieczeństwo żywnościowe, odporność i gotowość na zagrożenia – zwiększanie zdolności do przewidywania i reagowania na ryzyka oraz zakłócenia, ograniczanie zależności i wzmacnianie odporności systemów rolno-spożywczych.

Zasoby naturalne i gospodarka o obiegu zamkniętym – rozwijanie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi, działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich, ochrony różnorodności biologicznej oraz transformacji w kierunku systemów cyrkularnych i efektywnie wykorzystujących zasoby.

Priorytety Food 2040

Bezpieczeństwo żywności i pasz, żywienie oraz zdrowie – rozwijanie wiedzy i innowacji w celu poprawy bezpieczeństwa żywności i pasz, integralności łańcucha żywnościowego, jakości żywieniowej oraz zdrowia.

Sprawiedliwość – wspieranie sprawiedliwych, odpornych i inkluzywnych łańcuchów wartości oraz zapewnienie, aby korzyści płynące z innowacji były dzielone pomiędzy różnych uczestników, regiony i pokolenia.

Współpraca globalna – wzmacnianie współpracy z partnerami międzynarodowymi w zakresie wspólnych priorytetów badawczo-innowacyjnych oraz wspólnych wyzwań.

POLSKA

- **Plan Strategiczny dla WPR 2023–2027:** podstawowy instrument finansowania modernizacji i innowacji w rolnictwie. Obejmuje wsparcie inwestycji, transfer wiedzy, cyfryzację oraz współpracę nauki z praktyką.
- Środki z KPO: **Krajowy Plan Odbudowy** wspiera inwestycje o wartości przekraczającej 10 mld zł, w tym budowę i modernizację nowoczesnych centrów magazynowo-dystrybucyjnych, infrastruktury przetwórczej, małego przetwórstwa na poziomie gospodarstw oraz rozwój zaplecza badawczo-laboratoryjnego dla sektora spożywczego.
- Programy finansowania innowacji (B+R) **AGROSTRATEG:** Uruchomiony przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju strategiczny program o budżecie 500 mln zł. **Priorytetowe obszary: rozwój cyfryzacji i rolnictwa precyzyjnego, zrównowazona produkcja roślinna i zwierzęca, efektywne gospodarowanie zasobami.** Wspiera projekty badawczo-rozwojowe z zakresu Rolnictwa 4.0, sztucznej inteligencji, automatyzacji, sensorów oraz teledetekcji, których celem jest m.in. optymalizacja łańcucha wartości „od pola do stołu”.

POLSKA

- **Cyfryzacja i identyfikowalność**
 - Paszportyzacja Polskiej Żywności
 - Single Window i kontrole inspekcji granicznych
 - Inteligentne logistyki
- **Promocja i rozwój Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności (KŁŻ)**
 - Grupy Operacyjne Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego: w Polsce zrealizowano ponad 430 projektów łączących rolników, naukowców i przedsiębiorców (innowacje organizacyjne, aplikacji mobilne umożliwiające bezpośrednią sprzedaż od rolnika do konsumenta z pominięciem zbędnych pośredników.
 - Wsparcie lokalnego przetwórstwa: dotacje dla rolników i małych przedsiębiorstw na uruchamianie mikrofirm przetwórczych przy gospodarstwach, co pozwala zatrzymać większą marżę u producenta, wzmacniać lokalne rynki.

IJHARS

Nowa jakość kontroli artykułów rolno-spożywczych

elastyczność

(dostosowanie zakresu działań do potrzeb i bieżących zagrożeń na rynku)

innowacyjność

(w tym ukierunkowanie na nowe grupy towarowe na rynku, zakup kontrolny, sprzedaż na odległość, możliwość kontroli danych elektronicznych, wspólne kontrole z Inspekcją Transportu Drogowego)

skuteczność i sprawna komunikacja

(w tym korzystanie z informacji będących w posiadaniu innych organów administracyjnych, prokuratury i sądów)

dialog z kontrolowanym

IJHARS

Nowa jakość kontroli artykułów rolno-spożywczych

- wykrywanie zafałszowań żywności i oszustw żywnościowych (sankcje karne)
- zwiększenie nadzoru nad żywnością importowaną
- szersze wykorzystanie potencjału laboratoriów doposażonych z KPO (w tym wykonywanie badań laboratoryjnych na zlecenie innych organów, w tym organów państw członkowskich UE, organów ścigania oraz sądów)
- rozwój lokalnych działań i inicjatyw wojewódzkich inspektorów na rzecz wzmocnienia kontroli, w tym zacieśnienia współpracy z pokrewnymi służbami i innymi kluczowymi partnerami

IJHARS

Cyfryzacja

- Centralny Rejestr (podmiotów działających na rynku artykułów rolno-spożywczych)
- Single Window
- TRACES
- iRASFF
- Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (Program "Cyberbezpieczny Rząd")
- Intranet IJHARS

IJHARS

Aktywność na arenie międzynarodowej

udział w pracach standaryzacyjnych dla produktów rolno-spożywczych i uczciwych praktyk w handlu żywnością, zarówno na szczeblu UE, jak i globalnym to:

- **realny wpływ** na kształt rozwiązań prawnych UE
- **dostęp** do najnowszej wiedzy eksperckiej prezentowanej na forach międzynarodowych
- **wczesna identyfikacja** aktualnych trendów, wyzwań oraz kierunków zmian legislacyjnych i norm w obszarze żywności
- **wymiana doświadczeń i dobrych praktyk** z organami kontrolnymi innych państw członkowskich
- **skuteczne reagowanie** na zmieniające się praktyki rynkowe, nowe technologie, innowacje, doniesienia naukowe oraz doświadczenia z urzędowych kontroli dotyczące bezpieczeństwa i jakości żywności

IJHARS

Edukacja

prowadzenie szerszej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych zarówno wśród producentów żywności, jak i konsumentów

- Wspieranie idei Krótkich Łańcuchów Dostaw (RHD)
- Promocja rolnictwa ekologicznego oraz lokalnej, tradycyjnej żywności (systemy jakości, poszerzanie listy polskich produktów regionalnych i tradycyjnych, wpieranie dziedzictwa polskiej wsi – partnerstwo merytoryczne dla etnoportal.pl NIKiDW, baza polskich miódów)
- Współpraca z wiodącymi uczelniami i instytutami naukowo-badawczymi

Podsumowanie

Działania IJHARS a priorytety Food 2040

- Nowoczesne kontrole na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego i przejrzystości rynku
- Wspieranie lokalnych i tradycyjnych systemów żywnościowych
- Edukacja na rzecz wzmacniania pozycji konsumenta
- Promocja Krótkich Łańcuchów Dostaw jako element wspierania sprawiedliwych, odpornych i inkluzywnych łańcuchów wartości
- Aktywność na arenie międzynarodowej na rzecz współpracy globalnej

Dziękuję!

Główny Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych

Bądź z nami na bieżąco!

